

Salojäkälä

Rosa skärelav
Schismatomma pericleum

Uhanalaisuusluokka (IUCN): äärimmäisen uhanalainen (CR)

Uhanalainen ja erityisesti suojeltava (LSA 521/2021)

Luonnehdinta

Salojäkälä kasvaa noin yhden senttimetrin levyisinä vaaleina laikkuina vanhojen puiden kaarnalla. Ohuet ja jauhomaiset laikut ovat väriltään vaaleanpunertavia tai harmaanvalkoisia. Kotelomaljat ovat mustia, noin yhden millimetrin kokoisia, epäsäännöllisen pyöreitä ja reunoiltaan vaaleita.

Elinympäristö ja levinneisyys

Salojäkälä kasvaa useimmiten vanhojen kuusten ja tammien kaarnalla, mutta sitä tavataan toisinaan myös muilla lehtipuilla ja katajalla. Laji kasvaa rungolla usein pohjoispuolella ja noin metrin korkeudesta ylöspäin. Kasvupaikat voivat olla vanhoja luonnonmetsiä tai puoliavoimia hakamaita, lehdesniittyjä, puistoja tai jalopuulehtoja. Salojäkälää on tavattu Etelä- ja Keski-Suomessa aina Pohjois-Pohjanmaalle ja Kainuuseen asti.

Nykytila ja uhkatekijät

Salojäkälä on taantunut voimakkaasti vanhojen metsien hakuiden takia sekä kookkaiden lehtipuiden harvinaistuttua. Kaikki kymmenkunta tunnettua nykyesiintymää sijaitsevat suojelualueilla.

Hoitosuositukset

Erityisesti suojeltavan salojäkälän kasvupaikka jätetään metsänkäsittelyn ulkopuolelle.

Lähteet

Nitare, J. (toim.) 2000. Signalarten – indikatorer på skyddsvärd skog. Flora över kryptogamer. Skogsstyrelsens förlag, Jönköping. 384 s.

Kuva: Juha Pykälä